

Nyhetsbrev från kommunen.

Vatten och avfall - återvinning

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJÆLTE

Varför ska vi sortera avfallet?

Du får inte betalt för att återvinna – nej, men det kostar att inte återvinna!

- Det är dyrare att elda upp avfallet än att återvinna det och du har redan betalat för återvinning av förpackningar när du köper dem.
- Om vi sorterar avfallet rätt kan lastbilstransporterna till förbränningen i Sundsvall halveras.
- Matavfallet kan vi ta hand om här i Östersund.

Förpackningar återvinns till nya produkter

Alla förpackningar samlas in var för sig och skickas vidare till behandling för att bli nya produkter. Det går mindre energi att tillverka från återvunnen råvara än att göra det från ny.

Restavfallet blir värme och el i Sundsvall

Restavfallet töms för omlastning på Gräfsåsen. Där ligger det tills det kommer en långtradare och lastar det för att köra till Sundsvalls avfallsförbränningsanläggning. Där eldas restavfallet och blir till fjärrvärme och el i Sundsvall. **Vi betalar för transporten och för att elda restavfallet i Sundsvall.**

De här sakerna ska du aldrig hälla ut i slasken

- **Matolja och stekfett** – stelnar och bildar proppar i rören.
- **Råa ägg – inklusive kaksmet** – bildar omelett i avloppsrören i kontakt med varmt vatten.
- **Stearin** – även smulor från stearin kan bilda proppar.
- **Kaffesump** – kombinationen av gammalt fett och kaffesump resulterar lätt i en propp.
- **Färg** – även vattenbaserad och vattenlöslig färg samt färg som är miljömärkt. Färg bildar inte proppar, men innehåller ämnen som är skadliga för reningsverket och miljön.

Vattentjuvar i ditt hem

- **En droppande kran kan fylla 11 badkar i månaden.**
- **Att duscha i 3 minuter förbrukar 36 liter vatten och ett badkar rymmer 150 liter.**
- **Om en familj på 4 stänger kranen medan de borstar tänderna kan man spara 100 liter vatten per dag.**

1000 kilo skräp i toaletten - varje vecka

Spola ner kiss, bajs och toalettpapper. Inget annat!

I Östersunds kommun spolar vi ner över 1 ton skräp varje vecka. Våtservetter, snus, bindor, tamponger, bomull, tops, engångshandskar och annat skräp som hamnar i avloppet kan ställa till problem både hemma hos dig och i reningsverket.

Skruva på miljötratten på en plastflaska för att samla upp fett från matlagningen. Det kan vara fett från stekpannan, fritureolja eller olja från salladsosten till exempel. Små fettklickar och skvättar med matolja kan du hälla i matavfallspåsen. Torcka ur fettet ur stekpannan med ett hushållspapper som du lägger i matavfallspåsen.

Lämna den fyllda flaskan på en återvinningscentral eller lägg den i kärlet för restavfall till förbränning. Vid behov finns det nya miljötrattar i sop-/återvinningsrummet.

Värmeoptimering - referensgivare.

I husen kan medeltemperaturen variera, vissa lägenheter är svalare och andra är varmare. **En optimering av värmesystemet innebär att boendekomforten ökar. Meningen med dessa referensgivare är att få ett jämnare inomhusklimat i husen.**

Traditionellt används utomhustemperaturen för reglering av värmen. En reglerkurva ställs in vilken styr tilloppstemperaturen till värmesystemet i förhållande till utetemperatur. Denna metod tar inte hänsyn till vad det är för temperatur i lägenheterna och regleringen är betydligt trögare, vilket i sin tur ger större temperatursvängningar. Med referensgivarstyrning justeras reglerkurvan baserat utetemperatur och på medeltemperaturen från lägenheterna. **När man använder den verkliga temperaturen i lägenheten som referens, så blir medeltemperaturen jämnare för oss boende.**

Givaren installeras cirka 1,5 meter upp från golvet och centralt, i hallen som exempel. Givaren får inte utsättas för direkt solljus, inte i köket där värme från spis och ugn kan påverka och inte heller på en yttervägg. I den trådlösa givaren sitter ett inbyggt batteri som håller i cirka 10 år.

Ytterligare information kommer närmare när det är dags att installera referensgivaren.

Utbyte av stamventiler i värmesystemet.

Vissa av våra stamventiler reglerar flödet av värmesystemet i fastigheternas element och de används även för att stänga av flödet i värmesystemet vid läckor och renoweringar i lägenheterna. **Stamventiler har begränsad livslängd och bör bytas när de blivit svårmanövrerade, läcker i packboxen, inte tätar vid avstängning eller när de närmar sig 25 - 35 år.**

Våra stamventiler sitter i husens kulvertar och källare. Våra stamventiler är inte utbytta sedan våra hus byggdes för 45 år sedan och vi har en del problem. Det är helt klart att stamventilerna passerat sin livslängd. Detta arbete sker under den varma årstiden.

Ytterligare information kommer närmare när det är dags att byta stamventiler.

Vi har gjort en omprioritering och tidigarelagt utbyte av stamventiler i värmesystemet, detta för att få ett stabilare och jämnare inomhusklimat i husen. Det som skjuts fram till ett senare år är entréportarna i husen.

Drift & felsök.

TELE2 För några veckor sedan hade Tele2 driftsstörning för bredbandet i hela staden, den gången fick vi ett sms. **Krånglar bredbandet eller tv:n enbart hos dig? Det kan bero på en driftstörning. Då är det viktigt att ni som bostadsrättshavare själv tar kontakt med Tele2.**

Om ingen hör av sig vid problem så tror ju Tele2 att allt är okej i vårt kvarter. **Kontakta Kundservice hos Tele2 för gruppavtal/support på telefon 0775-17 17 20 så hjälper man dig.**

Läs mer på föreningens webbplats under fliken "Boendeinformation" – "Bredband och kabel-tv".

Styrelsen